

Sygn. akt VIII U 2105/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2023 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Iwona Jawor – Piszcz

Protokolant st. sekr. sąd. Monika Zięba

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 października 2023 roku w L.

sprawy B. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość waloryzacji emerytury

na skutek odwołania B. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 1 marca 2023 roku znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VIII U 2105/23

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 1 marca 2023 roku wydaną z urzędu dokonał waloryzacji świadczenia emerytalnego B. S., przyjmując wskaźnik waloryzacji 117,80%. Dotychczasowa wysokość świadczenia ustalonego w kwocie (...) zł, zwaloryzowana została od dnia 1 marca 2023 roku na kwotę(...) zł brutto. ZUS ustalił kwoty potrąceń: na zaliczkę na podatek dochodowy w kwocie(...)zł na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie (...) zł, ustalając kwotę do wypłaty (...) zł. (decyzja akta ZUS).

B. S. złożyła odwołanie od powyższej decyzji, skarżąc decyzję w całości. Zakwestionowała wysokość świadczenia waloryzacyjnego przed i po waloryzacji. Celem wykazania zasadności swego żądania i potwierdzenia wykonywania pracy w szczególnych warunkach zgłosiła wnioski dowodowe, wniosła także o połączenie sprawy ze sprawą o sygn. akt VIII U 160/. Wskazała, że wydana decyzja budzi jej uzasadnione wątpliwości, bowiem kwestionuje prawidłowość i zgodność ww. decyzji z obowiązującymi przepisami, wnosząc o poddanie jej kontroli sądowej, gdyż skoro aktualnie w toku jest sprawa dotycząca wysokości emerytury, która jest zaniżona, to w konsekwencji kwota emerytury poddana waloryzacji, jak w skarżonej decyzji, także jest zaniżona (odwołanie k. 4-5).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, nie znajdując podstaw do zmiany decyzji, powołując się na przepis art. 6 ustawy z dnia 27 października 2022 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz innych ustaw (Dz.U.2022 poz. 2461) oraz art. 89 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U.2023 poz. 1251 tekst jednolity ze zm., zwanej dalej ustawą emerytalną), wnosząc o połączenie sprawy ze sprawą o sygn. akt VIII U 160/22. ZUS podkreślił, iż zgodnie z art. 6 ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach

(...) w 2023 roku waloryzacja od dnia 1 marca polega na podwyższeniu kwoty świadczenia w wysokości przysługującej w dniu 28 lutego 2023 roku wskaźnikiem waloryzacji 114,80 % ustalonym zgodnie z art. 89 ustawy emerytalnej, nie mniej niż o kwotę 250 zł (odpowiedź na odwołanie k. 7).

Sąd Okręgowy w Lublinie ustalił, co następuje.

B. S., urodzona dnia (...) roku uprawniona jest do emerytury powszechnej od dnia 1 listopada 2018 roku (decyzja z dnia 14 grudnia 2018 roku k. 13 akt (...)).

W tutym Sądzie prowadzona jest sprawa z odwołań B. S. od decyzji z dnia 6 grudnia 2021 roku, z dnia 1 grudnia 2021 roku, z dnia 10 lutego 2022 roku 7 lipca 2023 roku zarejestrowanych w tutym Sądzie pod sygn. akt VIII U 160/22. Wnioskodawczyni w toku postępowania w sprawie VIII U 160/22 domaga się zwiększenia wysokości świadczenia o rekompensatę z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Postępowanie dowodowe jest w toku (bezsporne, notatka k. 11).

Dnia 1 marca 2023 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z urzędu przeprowadził waloryzację świadczenia emerytalnego B. S., ustalonego w wysokości na dzień 28 lutego 2023 roku na kwotę (...) zł, wskaźnikiem waloryzacyjnym 114,80%. Tak wyliczona kwota emerytury wyniosła (...) zł brutto. ZUS ustalił kwoty potrąceń: na zaliczkę na podatek dochodowy w kwocie (...) zł, na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie (...) zł, ustalając kwotę świadczenia do wypłaty (...) zł (decyzja akta ZUS).

Stan faktyczny sprawy nie jest sporny i wynika wprost z dokumentów, niekwestionowanych przez strony.

Sąd Okręgowy w Lublinie zważył, co następuje.

Dokonując oceny prawnej niespornego stanu faktycznego sprawy w pierwszej kolejności przypomnieć należy, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁽⁹⁾ i art. 477⁽¹⁴⁾ k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Postępowanie sądowe zmierza do kontroli prawidłowości lub zasadności zaskarżonej decyzji, a w związku z tym wykluczone jest rozstrzygnięcie przez sąd żądań, które nie były przedmiotem zaskarżonej decyzji (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2022 roku I USK 510/21 LEX nr 3478526; z dnia 12 maja 2022 roku III USK 429/21 LEX nr 3388409).

W sprawie niniejszej przedmiot postępowania wyznacza zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 1 marca 2023 roku, mocą której dokonano waloryzacji świadczenia emerytalnego ubezpieczonej od dnia 1 marca 2023 roku. Zaskarżona decyzja to standardowa - typowa decyzja waloryzacyjna, która jest wydawana co roku przez organ rentowy z urzędu. Skoro zatem zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja zawierała merytoryczne rozstrzygnięcie organu rentowego odnośnie waloryzacji emerytury wnioskodawczyni to kontrola prawidłowości tej decyzji dokonywana przez Sąd w wyniku wniesienia odwołania musi sprowadzać się wyłącznie do oceny jej zasadności na podstawie stosownych przepisów prawa materialnego dotyczących ustalania wysokości emerytury w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 października 2022 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022 poz. 2461).

Zgodnie z treścią art. 88 ust. 1 i ust 2 ustawy emerytalnej emerytura z ubezpieczenia społecznego podlega corocznie waloryzacji na dzień 1 marca. Waloryzacja emerytury polega na pomnożeniu kwoty świadczenia przez wskaźnik waloryzacji. Waloryzacji podlega kwota świadczenia w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Wskaźnik waloryzacyjny ustalony został zgodnie z art. 89 ustawy emerytalnej i obwieszony Komunikatem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 lutego 2023 roku w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2023 roku (M.P. 2023 poz. 185), przy czym zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2022 roku (op.ct) kwota waloryzacji ustalona w/w wskaźnikiem nie może być niższa niż 250 złotych.

Nie ulega wątpliwości że, organ rentowy prawidłowo dokonał waloryzacji świadczenia emerytalnego przysługującego ubezpieczonej. Wysokość zwaloryzowanej emerytury została ustalona według obowiązujących przepisów prawa, na podstawie prawidłowego wskaźnika waloryzacji. Oznacza to, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

W sprawie niniejszej poza sporem pozostawały natomiast okoliczności i twierdzenia podnoszone w odwołaniu, dotyczące rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Okoliczności te nie stanowiły przedmiotu zaskarżonej decyzji organu rentowego, która dotyczyła wyłącznie waloryzacji, nie zaś ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego poprzez ustalenie rekompensaty.

Należy podkreślić, iż waloryzacja jest czynnością formalno - techniczną, skutkującą wzrostem zwaloryzowanego świadczenia do kwoty równej iloczynowi kwoty świadczenia oraz wskaźnika waloryzacji. W ramach procesu waloryzacji nie dochodzi do zmian w zakresie wysokości samego świadczenia w wysokości poddawanej waloryzacji. Wobec tego, decyzja waloryzacyjna nie otwiera sporu co do wysokości świadczenia poddanego waloryzacji, ale też nie zamyka drogi i nie stoi na przeszkodzie w inicjowaniu postępowania dotyczącego ustalenia wysokości świadczenia, czego w istocie żąda skarżąca i o co prowadzi spór sądowy w innym postępowaniu toczącym się w tutejszym Sądzie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 listopada 2015 roku, III AUa 459/15 LEX nr 1968168 ; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 8 listopada 2018 roku III AUa 170/18 LEX nr 2586096).

Tym samym, podnoszone argumenty, zgłaszane dowody przez skarżącą nie mogły być przedmiotem oceny Sądu, co uzasadniało pominięcie zgłoszonych dowodów. Nie ma też żadnych logicznych argumentów do połączenia niniejszej sprawy ze sprawą VIII U 160/22. Zgodnie z art. 219 k.p.c. połączenie spraw do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia jest uzasadnione, jeżeli zachodzi związek pomiędzy roszczeniami, przejawiający się w tej samej ich podstawie faktycznej bądź w takim związku pomiędzy ich okolicznościami faktycznymi, że dla rozpoznania obu znaczenie ma ten sam materiał dowodowy.

Na marginesie wskazać należy, iż w przypadku korzystnego dla ubezpieczonej zakończenia postępowania w sprawie VIII U 160/22 wysokość świadczenia ulegnie przeliczeniu decyzją wykonawczą, co stanowić będzie podstawę do zmiany kwoty emerytury należnej od dnia 1 marca 2023 roku przy przyjęciu zasad waloryzacji świadczenia omówionych wyżej.

Mając na uwadze Sąd Okręgowy w Lublinie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.